

Na realizację zadań pomocy społecznej w 2016 roku wydatkowano łącznie **1933912 zł** w tym:

- z budżetu gminy kwotę **1145346 zł** (59% budżetu),
- z budżetu wojewody **788566zł** (41% budżetu),
- **Realizacja świadczeń za 2016 rok:**
  1. zasiłki stałe – 212867zł (46 osób)
  2. zasiłki okresowe – 124987 zł (87 osób)
  3. składki na ubezpieczenie zdrowotne – 18561 zł (41 osoby)
  4. zasiłki celowe – 80756 zł (138 osób)
  5. dożywianie w ramach środków własnych-904 zł
  6. wieloletni program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania“-154749 zł, (dotacja 92.487zł)
- zasiłki celowe na zakup żywności113226 zł (113 osób)
- posiłki w szkołach-39583 zł (133 osób, w tym 132 dzieci)
- 7. specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi-39110 zł (39 osób)
- 8. usługi opiekuńcze dla osób starszych, niepełnosprawnych, samotnych (koszty zatrudnionych opiekunek)- 121091 zł (17 osób)
- 9. koszty działalności punktu interwencji kryzysowej- 6135 zł (57 konsultacji)
- 10. organizacja Wieczery Wigilijnej dla osób starszych, samotnych, niepełnosprawnych- 5115,74 zł
- 11. koszty uposażenia osób wykonujących prace społecznie użyteczne na terenie gminy Sicienku-21173 zł, z budżetu gminy-10204 zł (15 osób)
- 12. koszty odpłatności za pobyt mieszkańców gminy w domu pomocy społecznej-138801 zł (6 osób)
- 13. potwierdzanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych – 312 zł (9 decyzji)
- 14. wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd- 13300 zł (3 osoby)
- 15. stypendia szkolne-83131 zł, z budżetu gminy 16626 zł (83 uczniów)
- 16. zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie -3100,00zł
- 17. piecza zastępcza
  - opłata za placówki opiekuńczo-wychowawcze- 169267 zł (5 rodzin- 15 dzieci)
  - rodziny zastępcze-14 dzieci z 8 rodzin, koszty pobytu 49906 zł
  - asystent rodziny-58709 zł (18 rodzin- 32 dzieci), w tym 20250 zł dotacja

18. utrzymanie ops 764140 zł (wkład własny-595397zł, dotacja 168743zł, w tym koszt usług opiekuńczych osób zatrudnionych na umowę o pracę 110982zł)

LICZBA RODZIN I OSÓB OBJĘTYCH POMOCĄ SPOŁECZNĄ

Wyszczególnienie	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych	351	214	571
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych	39	38	106
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych	332	199	698
Pomoc udzielona w postaci pracy socjalnej	x	280	746

POWODY PRYZNANIA POMOCY

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
UBÓSTWO	147	400
SIEROCTWO	0	0
BEZDOMNOŚĆ	8	8
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	66	300
w tym: wielodzietność	36	197
BEZROBOCIE	78	239
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	106	220
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	63	124
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK - WYCH. I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓLEM	41	172
W TYM:	18	56
RODZINY NIEPEŁNE		
RODZINY WIELODZIETNE	16	88
PRZEMOC W RODZINIE	4	15
ALKOHOLIZM	56	138
NARKOMANIA	0	0
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO OPUSZCZENIU ZAKŁADU KARNEGO	1	1
ZDARZENIE LOSOWE	2	7
SYTUACJA KRYZYSOWA	2	2

Główne problemy:

Bezrobocie

Na dzień 31 grudnia 2016 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bydgoszczy zarejestrowanych było: ogółem - 260 bezrobotnych z terenu gminy, 36 uprawnionych do zasiłku. W tej grupie długotrwale bezrobotni stanowią 126 osoby.

Z pomocy Ośrodka skorzystało 78 rodzin (239 osób w rodzinach) z występującym problemem bezrobocia. Pomoc ww grupie świadczona była w postaci świadczeń pieniężnych (zasiłków okresowych i celowych), pracy socjalnej, mającej na celu aktywizację zawodową, w tym kierowanie do pracy, motywowanie do poszukiwania zatrudnienia we własnym zakresie, zarejestrowania się jako bezrobotni w PUP, kierowanie do prac społecznie użytecznych, motywowanie do podnoszenia kwalifikacji zawodowych, poprzez uczestnictwo w kursach i szkoleniach organizowanych przez PUP i inne podmioty wspierające osoby bezrobotne i poszukujące pracy.

Alkoholizm

W 2016 roku 56 rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym i 138 osobom w tych rodzinach udzielano pomocy z tut. Ośrodka. Wsparcie to było realizowane w postaci dożywiania dzieci, pomocy finansowej, najczęściej udzielanej w formie rzeczowej, np. żywności, opału, leków, pomocy w zakupie podręczników i przyborów szkolnych oraz pracy socjalnej. Celem ww pracy socjalnej była pomoc zarówno osobom uzależnionym, jak i członkom ich rodzin – osobom współuzależnionym. Działania z tymi osobami są podejmowane w zakresie motywowania do zachowania abstynencji i podjęcia leczenia odwykowego, wsparcia terapeutycznego, kierowania do Rodzinnego Punktu Konsultacyjnego w Sicienku oraz kierowania spraw na drogę sądową. Tut. Ośrodek w 2016 roku skierował 2 wnioski o leczenie odwykowe do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sicienku.

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

Pomoc w powyższej formie realizowana była w związku z ustawą o pomocy społecznej oraz ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Sprawy dotyczące przemocy domowej prowadzone są przez Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Sicienku, w skład którego wchodzi przedstawiciele: ośrodka pomocy społecznej, policji, służby zdrowia, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, placówek oświatowych, służby kuratorskiej oraz specjalista ds. przemocy. Zadaniem Zespołu jest integrowanie i koordynowanie działań ww podmiotów i specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, poprzez: diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą, mającym na celu przeciwdziałanie temu zjawisku, inicjowanie interwencji ww środowisku, rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy, inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie. W 2016 roku byliśmy współorganizatorem konferencji „Dziecko a przemoc-formy, wskaźniki i metody pomocy”. Konferencja skierowana była do nauczycieli, pedagogów, kuratorów sądowych, policjantów, pracowników GOPS, członków komisji rozwiązywania problemów alkoholowych. W odpowiedzi na zgłaszane ze środowiska zapotrzebowanie zorganizowaliśmy spotkanie informacyjne dla mieszkańców w miejscowości Kruszyn na temat zjawiska przemocy i instytucji udzielających pomocy na terenie Gminy Sicienka.

W ubiegłym roku prowadzono 26 Niebieskich Kart w rodzinach, w których stosowana jest przemoc. W 2016 roku założono 19 nowych Niebieskich Kart, 12 założonych przez policję, 7 przez GOPS w Sicienku. W 2016 roku zakończono 19 Niebieskich Kart.

W wyniku tych działań tuż. Ośrodek w stosunku do trzech osób złożył wnioski o leczenie odwykowe do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W dwóch przypadkach grupa robocza podjęła decyzję o wystąpieniu do Sądu Rodzinnego z informacją dotyczącą pogorszenia sytuacji rodzin. Ponadto w skierowano do prokuratury 5 zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, przy czym we wszystkich przypadkach prokuratura odmówiła wszczęcia dochodzenia. Dwóm sprawcom przemocy zaproponowano udział w programie korekcyjnym dla sprawców przemocy, jednak odmówili oni udziału w nim.

W 2016 roku odbyło się 118 posiedzeń grup roboczych w związku z prowadzeniem niebieskich kart oraz 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego.

Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego

Problem ten występował w 41 rodzinach, w tym w 16 wielodzietnych i 18 niepełnych. W wielu przypadkach jest powiązany z występowaniem w rodzinie alkoholizmu, przemocy, długotrwałego bezrobocia. Bezradność rodziców niesie za sobą wiele zagrożeń w stosunku do wychowywanego potomstwa. Dzieci są zaniedbywane przez rodziców w różnych sferach życia - zabezpieczania podstawowych potrzeb: bytowych (wyżywienie, stosowne do warunków atmosferycznych ubranie, odpowiednie warunki lokalowe), emocjonalnych (brak zainteresowania dzieckiem, czasem jemu poświęconym, braki w zapewnieniu dostatecznego wsparcia emocjonalnego), edukacyjnych (brak kontaktów ze szkołą i niskie zainteresowanie edukacją dziecka), kulturalnych (ograniczone korzystanie z dóbr kultury, niskie wyposażenie dziecka w prawidłowe kody językowe) oraz zapewnienia opieki i profilaktyki zdrowotnej. W 2016 roku skierowano do sądu 1 wniosek o wgląd w sytuację rodzin. W tej sprawie postępowanie zostało zakończone wydaniem postanowienia, w którym zobowiązano rodzinę do współpracy z asystentem rodziny i przyznano nadzór kuratora sądowego.

Osoby starsze, niepełnosprawne, samotne wymagające pomocy ze względu na stan zdrowia lub wiek

Osoby starsze, niepełnosprawne, schorowane i samotne, które nie są w stanie samodzielnie funkcjonować i wymagają opieki osób innych, winny mieć zabezpieczoną pomoc usługową. W przypadku gdy rodzina i osoby bliskie zaniedbują obowiązki opiekuńcze wobec tych osób, nie interesują się nimi lub nie są w stanie zapewnić im opieki, to zorganizowanie takiej pomocy jest zadaniem obowiązkowym gminy. Zadania te realizujemy poprzez usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania (są to czynności pielęgnacyjno-opiekuńcze, gospodarcze, organizacja czasu wolnego), natomiast w przypadku konieczności zapewnienia całodobowej opieki, poprzez skierowanie do domu pomocy społecznej. W 2016 roku pomoc w formie usług opiekuńczych świadczona była dla 17 osób (łącznie z usługami wykonywanymi w ramach prac społecznie użytecznych). W 2016 roku 1 osoba została skierowana do domu pomocy społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych. Siedem osób w 2016 roku przebywało w domach pomocy społecznej. Za sześć osób gmina wносиła odpłatność. Miesięczna średnia opłata za pobyt w domu pomocy społecznej kształtuje się obecnie w granicach ok. 3170 zł.

Podobnie jak w latach poprzednich współpracowaliśmy z GOPS w Białych Błotach, 8 osób

niepełnosprawnych intelektualnie z terenu Gminy Sicienko bezpłatnie uczestniczy w Warsztatach Terapii Zajęciowej „Dąb” w Białych Błotach. W ubiegłym roku 2 osoby skierowano do Środowiskowego Domu Samopomocy w Cielu. Pomagamy też rodzinom i osobom w kierowaniu osób wymagających okresowo opieki i pielęgnacji do zakładów pielęgnacyjno-opiekuńczych, kierowaniu do instytucji orzekających o niepełnosprawności.

Sytuacja mieszkaniowa

Ważnym problemem jest niewystarczająca ilość mieszkań socjalnych i komunalnych dla osób o niskich dochodach. Posiadanie własnego mieszkania jest jedną z podstawowych potrzeb każdej rodziny. Zamieszkiwanie wielu osób, a czasami kilku rodzin w jednym lokalu, często rodzi konflikty i nieporozumienia. W obecnej sytuacji gmina nie dysponuje lokalami, w celu zapewnienia izolacji ofiarom przemocy domowej czy dla osób, które tracą mieszkania w wyniku zdarzeń losowych. W sytuacjach szczególnych osoby wymagające pomocy w formie schronienia, kierowane są do schronisk bądź noclegowni. Koszty pobytu w ww instytucjach wynoszą od 25,00 do 50,00zł za osobodzień, w zależności od standardu świadczonych usług, są pokrywane ze środków przeznaczonych na realizację zasiłków celowych. W 2016 roku pokrywaliśmy koszty schronienia 1 osoby.

Praca socjalna

W realizacji zadań pomocy społecznej główny nacisk kładziony jest na pracę socjalną, czyli całokształt działań mających na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Efektem pracy socjalnej jest zmierzanie do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Praca ta świadczona była głównie poprzez szeroko rozumiane: poradnictwo, mediacje, aktywizację zawodową i społeczną oraz wsparcie, z tej formy pomocy skorzystało w 2016 roku 280 rodzin, 746 osób w rodzinach.

Piecznia zastępcza

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej określa zadania własne gminy w zakresie wpierania rodzin przeżywających kryzys w wychowaniu dzieci. Do zadań własnych gminy należy m.in.: zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa, współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, placówce opiekuńczo-wychowawczej, sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy. W 2016 roku 29 dzieci przebywało w pieczy zastępczej, w tym 15 w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i 14 w rodzinach zastępczych. Nowo umieszczonych w pieczy zastępczej zostało 8 dzieci, 3 dzieci w zawodowych rodzinach zastępczych i 5 w placówkach. Troje z umieszczanych dzieci pochodziło z jednej nowej rodziny, natomiast pięcioro to dzieci, których rodzeństwo było już umieszczone w pieczy zastępczej. W 2016 roku 2 dzieci umieszczonych w pieczy powróciło do rodzin biologicznych. W 2016 roku za opiekę i wychowanie dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych Gmina Sicienko poniosła wydatki w kwocie 169266,66 zł, w rodzinach zastępczych 49905,95 zł, łącznie 219172,61 zł.

Zatrudniony przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sicienku asystent pracował z 18 rodzinami z terenu Gminy Sicienka, w tym z 6 na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego w Nakle nad Notecią. Koszty zatrudnienia asystenta rodziny wyniosły 58709,41 zł.

Pozostała działalność:

1. **Prace społecznie użyteczne** – forma pomocy skierowana do osób bezrobotnych, korzystających z pomocy społecznej, której celem jest aktywizacja ww osób oraz nabycie przez nich podstawowych umiejętności pracowniczych; koszt prac jest w 60% refundowany przez urząd pracy. Prace te w 2016 roku były wykonywane w Gminnym Ośrodku Kultury, Urzędzie Gminy i Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej. Obejmowały prace porządkowe, remontowe i opiekuńcze. W przeciągu roku do prac społecznie użytecznych skierowano 15 osób. Koszt wykonywania prac wyniósł łącznie 21173 zł, z tego koszty własne-10.204 zł.
2. Wspólnie ze Szkołą Podstawową w Strzelewie zorganizowaliśmy **Wigilię** dla 74 osób-mieszkańców sołectwa Strzelewo, częściowo także Sicienka, po 70 roku życia oraz niepełnosprawnych i samotnych z terenu gminy. Całkowity koszt organizacji Wieczery Wigilijnej wyniósł 5115,74 zł.
3. **Punkt Interwencji Kryzysowej**, który świadczył pomoc dla rodzin i osób dotkniętych przemocą i znajdujących się w sytuacji kryzysu. W punkcie udzielał pomocy psycholog oraz specjalista ds. przemocy, łącznie w 2016 roku odbyło się 57 konsultacji. Koszt działalności 6135 zł.

Zatrudnienie w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Sicienku w 2016 roku:

- Kierownik-1 etat
- Główny księgowy –1/2 etatu
- Inspektor ds. księgowości i stypendiów szkolnych-1 etat
- Pracownicy socjalni - 5 etatów,
- Asystent rodziny -1 etat
- Opiekunki domowe - 6 opiekunek zatrudnionych na umowę o pracę, świadczące usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania osób starszych, samotnych, niepełnosprawnych, jedna przebywa na urlopie wychowawczym, jedna była zatrudniona w ramach robót publicznych,
- Konsultanci-umowy cywilno-prawne: psychiatra, psycholog, pedagog-terapeuta, w ramach specjalistycznych usług opiekuńczych i Punktu Interwencji Kryzysowej, radca prawny, informatyk.

Potrzeby na 2017 rok w zakresie realizacji świadczeń:

1. zasiłki stałe-plan budżetu -109200 zł, wykonanie za I kwartał bieżącego roku 54855 zł. Posiadane środki nie zapewniają realizacji zadania do końca I półrocza. O braku środków na ten cel (ok. 115680zł) systematycznie informowany jest Wydział Polityki Społecznej Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego, który w imieniu wojewody przyznaje dotacje na realizację zasiłków stałych.

2. zasiłki okresowe- plan budżetu-77200zł, wykonanie za I kwartał bieżącego roku 31917zł. Brakujące środki ok. 72800zł; również w tym zakresie informowany jest Wydział Polityki Społecznej Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego, który w imieniu wojewody przyznaje dotacje na realizację zasiłków okresowych.
3. składki na ubezpieczenie zdrowotne - plan budżetu - 20000zł, wykonanie za I kwartał bieżącego roku 4555zł. Przyznane środki zabezpieczają potrzeby w tym zakresie.
4. zasiłki celowe - plan budżetu 86.990zł, wykonanie za I kwartał bieżącego roku 17524zł posiadane środki zapewniają realizację podstawowych potrzeb mieszkańców gminy (m.in. pomoc na opał, żywność, koszty leczenia, opłaty za energię elektryczną, opłaty za pobyt w schronisku)
5. wieloletni program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”- plan budżetu 137066, w tym 75000zł z budżetu Wojewody, 62066zł środki własne. Wykonanie za I kwartał bieżącego roku wyniosło 9734zł, posiadane środki zapewniają realizację zadania.
6. specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi - plan budżetu - 14000zł, wykonanie za I kwartał bieżącego roku 10655złZapotrzebowanie na zwiększenie planu budżetu systematycznie zgłaszane jest do Wydziału Polityki Społecznej Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy. W miesiącu kwietniu b.r. budżet zwiększono nam do kwoty 30803zł. . Przyznane środki nie zabezpieczają przewidywanych potrzeb w tym zakresie, braki wynoszą ok. 32700zł.
7. punkt interwencji kryzysowej- plan budżetu -6.825zł, wykonanie za I kwartał bieżącego roku 1.170zł. Posiadane środki zapewniają realizację zadania.
8. organizacja Wieczery Wigilijnej dla osób starszych, samotnych, niepełnosprawnych- plan budżetu 9000zł, posiadane środki zapewniają realizację zadania.
9. prace społecznie użyteczne - plan budżetu 25000 zł, wykonanie za I kwartał bieżącego roku 237zł. Posiadane środki zapewniają realizację zadania.
10. koszty odpłatności za pobyt mieszkańców gminy w domach pomocy społecznej - 179600zł, wykonanie za I kwartał bieżącego roku 42725zł. Na dzień dzisiejszy, w oparciu o wydane decyzje o odpłatności za pobyt w domach pomocy społecznej, posiadane środki zabezpieczają koszty ponoszonej przez gminę odpłatności.
11. potwierdzanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych -plan budżetu 100zł, wykonanie 52zł, budżet przyznawany w oparciu o wydatkowane środki.
12. wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd - plan na I kwartał 3349zł, zapotrzebowanie 13703zł, wykonanie I kwartału bieżącego roku w kwocie 3349zł. Braki w tym zakresie wynoszą ok. 10354zł. Oczekujemy na zwiększenie planu przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego.

13. stypendia szkolne – plan budżetu 78000zł, wykonanie za I kwartał bieżącego roku 15264zł. Posiadane środki zapewniają realizację zadania.

14. wspieranie rodziny i piecza zastępcza:

- ponoszenie opłat za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych -175.000zł, wykonanie za I kwartał 2017 roku-45527zł. W oparciu o bieżące dane planowane wykonanie wyniesie 177834, brakujące środki ok. 2834zł.
- ponoszenie odpłatności za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych-66.000zł, wykonanie za I kwartał 2017 roku-13397zł. Przewidywane wykonanie 78058zł, braki wynoszą ok. 12000zł
- koszty zatrudnienia asystenta rodziny-plan-61198zł, wykonanie za I kwartał 2017 roku 16594zł. Posiadane środki zapewniają realizację zadania.

opracowała Lucyna Nowakowska

Sicienko, 2017-04-24

Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Sicienku

mgr Lucyna Nowakowska